

UCHWAŁA NR XLVIII/659/10
Rady Miejskiej w Łapach
z dnia 22 stycznia 2010 r.

w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Wólka Waniewska na lata 2010-2017

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337 oraz z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2009 r. Nr 52 poz.420, Nr 157 poz.1241) Rada Miejska w Łapach uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się i przyjmuje do realizacji „Plan Odnowy Miejscowości Wólka Waniewska na lata 2007-2017”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały i służący jako załącznik formalny do ubiegania się o środki finansowe z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie - „Odnowa i rozwój wsi” oraz działanie „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” w latach 2007 - 2013”.

§ 2

Traci moc Uchwała Nr XVI/211/07 z dnia 30.11.2007 r.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łap.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PLAN

ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

WÓLKA WANIEWSKA

na lata 2010-2017

**Plan Odnowy Miejscowości opracowany został przez mieszkańców wsi
Wólka Waniewska**

Spis treści

1.3 Przestrzenna struktura miejscowości.....	4
1.4 Zasoby przyrodnicze.....	4
VII. Priorytety i cele realizowanych projektów.....	15
VIII. Harmonogram realizacji przedsięwzięć w ramach odnowy sołectwa.....	19

I. Informacje ogólne

1. Charakterystyka Sołectwa

1.1 Rys historyczny

Wola, wolnizna, lgota, w średniowieczu oznaczała zwolnienie od czynszów, świadczeń, robocizn nadawane przy osadzaniu miast lub wsi czynszowych, a później także pańszczyźnianych. Obejmowała od kilku do kilkunastu lat w przypadku osad zakładanych na terenach leśnych, wymagających karczunku. Panowie feudalni często zastrzegali w dokumentach lokacyjnych nadanie zakładanej osadzie nazwy Wola, zazwyczaj w połączeniu z imieniem pana gruntowego lub zasadzcy (sołtysa).

W XVI w. miasto *Waniewo* i siedem wsi z parafii waniewskiej były własnością rodziny Szczawińskich. W XVII w. *Waniewo* zatraciło swój miejski charakter, a dobra uległy podziałowi między synów Pawła Ferdynanda Szczawińskiego, pisarza bielskiego.

W pierwszej połowie XVII w. *Wólka* znajdowała się w rękach Włoszków. W roku 1673 posesjonatem wsi *Wólka* była Anna Szczawińska, przydomek Władysławowa Włoszkowa. W tym roku jej poddanymi było 28 osób. Włoszek Hieronim miał 2 poddanych. W drugiej połowie XVII w. właścicielami *Wólki* byli Sławogórcy.

Skorowidz opracowany na podstawie wyników pierwszego powszechnego spisu ludności z dn. 30.09.1921 r. i innych źródeł urzędowych wyróżnia dwie miejscowości: *Wólkę Waniewską* – folwark i wieś *Wólkę*. Wieś liczyła 203 mieszkańców i składała się z 24 domów, a w folwarku mieszkało 19 osób w 2 budynkach mieszkalnych. Wieś i folwark należały do gminy Kowalewsczyzna, powiatu Wysokie Mazowieckie.

W czasie II wojny światowej, 6.08.1944 r., oddział SS zamordował 96 mieszkańców okolicznych wsi, chroniących się w lesie. Miejsce kaźni upamiętnia obelisk.

Wólka jest nazwą związaną z formą osadzania wsi i przysiółków ludem poddanym. *Wola* oznaczała czasowe zwolnienie osadników od robocizny i czynszu. Ulgi takie uwzględniało prawo kolonizacyjne niemieckie, a także polskie.

Osady zakładane na pustkowiach i uwalniane od czynszów i danin, nazywane *wolą* lub *wólką* powstawały w obrębie większych dóbr, od których to dostawały drugi, przymiotnikowy człon nazwy. Najwięcej takich osad powstało w czasach Kazimierza Wielkiego, który przez gęste ich zakładanie ratował ludzi od nędzy i zaludniał niezamieszkałe tereny.

Wola, *Wolnica* i *Wólka*, w nazwach miast i wsi zachowały się do naszych czasów i są często występującym członem.

Człon pierwszy nazwy *Wólka* jest nazwą kulturową, związaną z formą osadzania wsi ludem poddanym. Człon drugi może być nazwą dzierżawczą lub topograficzną.

Człon wyróżniający *Waniewska* jest nazwą dzierżawczą; wskazuje bowiem na dawną przynależność do dóbr *Waniewo*.

Waniewo to także nazwa dzierżawcza utworzona od imienia Wania.¹

1.2 Położenie, powierzchnia

Wólka Waniewska jest jedną z 25 wsi sołeckich Gminy Łapy. Wieś położona jest w przepięknym otoczeniu lasów i łąk, na prawym brzegu Narwi, w otulinie Narwiańskiego Parku Narodowego, przy drodze wojewódzkiej nr 678.

Wieś zajmuje duży obszar, liczący aż 824 ha.

Tabela 1
Struktura przestrzenna wsi

Wyszczególnienie	w m ²
użytki rolne	3771391
grunty leśne zadrzewione i zakrzewione	1479400
grunty zabudowane i zurbanizowane	209600
grunty pod wodami	156400
pozostałe (nieużytki, drogi)	2412600

Źródło: Dane uzyskane z Urzędu Miejskiego w Łapach /stan na dzień 31.12.2006 r./

1.3 Przestrzenna struktura miejscowości

Na terenie miejscowości Wólka Waniewska nie ma charakterystycznych budowli. Otwartą przestrzeń wspólną stanowi świetlica wiejska z terenem przyległym. Na terenie wsi występuje zabudowa jednorodzinna w układzie zagrodowym.

1.4 Zasoby przyrodnicze

Miejscowość Wólka Waniewska leży w otulinie Narwiańskiego Parku Narodowego, na obszarze objętym siecią NATUTRA 2000 *Bagienna Dolina Narwi* (obszar specjalnej ochrony ptaków).

Narwiański Park Narodowy został utworzony na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1996 roku. Powierzchnia parku wynosi 6 810 ha, natomiast powierzchnia otuliny 15 408 ha. Park obejmuje swoim zasięgiem bagienną Dolinę Górnej Narwi na odcinku od Surzaża do Rzędzian. Dolina na tym odcinku ma naturalny charakter,

¹ W. Modzelewska, Rys historyczny i nazewnictwo miejscowości gminy Łapy, praca magisterska, Warszawa 2006r.

okresowo zalewanej doliny rzecznej, a Narew jest rzeką wielokorytową o krętym biegu i tworzy sieć cieków, zajmujących miejscami całą szerokość dna doliny. Ten odcinek doliny wypełnia niezwykle bogata mozaika siedlisk, na którą składają się głównie zbiorowiska szuwarowe, turzycowiska, olsy i zarośla łęgowe z dominacją wierzb. Najważniejszym walorem przyrodniczym Narwiańskiego Parku jest unikatowy charakter rzeki, która została zakwalifikowana do systemu rzek anastomozujących.

Obszar *Bagienna Dolina Narwi* jest to obszar specjalnej ochrony ptaków, który obejmuje odcinek doliny Narwi o długości około 58 km i szerokości od 300 m do 4 km, między Surazem a Żółtkami, w granicach Narwiańskiego Parku Narodowego. Obszar ten stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej E 27. Występuje co najmniej 28 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK).

2. Sfera społeczna

2.1 Ludność

Liczba mieszkańców Wólki Waniewskiej w 2007 r. wynosi 143 osoby. Na przełomie 2003-2006 r. liczba ludności kształtowała się następująco:

Tabela 2
Liczba ludności wsi Wólka Waniewska

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
Kobiety	71	68	74	66
Mężczyźni	80	76	72	77
Razem	151	144	146	143

Źródło: Dane uzyskane z Urzędu Miejskiego w Łapach /stan na dzień 31.12.2006 r./

Na podstawie powyższej tabeli zauważyć można malejącą liczbę ludności na terenie wsi Wólka Waniewska. Jest to niekorzystny trend charakterystyczny dla polskiej wsi przejawiający się migracją ludności do pobliskich miast. Trendowi temu towarzyszy także niż demograficzny.

Znaczną liczbę osób zamieszkujących wieś stanowią dzieci i młodzież, stanowiąc 18% ogółu mieszkańców. Dlatego też przy tworzeniu strategii wsi ważne jest prowadzenie działań z myślą o nich.

2.2 Instytucje

Na terenie Wólki Waniewskiej nie ma szkoły i kościoła (mieszczą się w sąsiedniej wsi – w Bokinach). Nie ma tu też ośrodka zdrowia. Mieszkańcy korzystają z Ośrodka Opieki Zdrowotnej znajdującego się w Łapach. Także w Łapach znajduje się najbliższy komisariat policji oraz straż pożarna.

2.3 Działalność kulturalna i sportowa

We wsi Wólka Waniewska znajduje się niewielka świetlica wiejska. Jednakże na dzień dzisiejszy nie jest ona dogodnym miejscem do organizowania jakichkolwiek spotkań. Zarówno jej wnętrze, jak i całe otoczenie wymaga solidnego remontu. Wówczas będą mogły być realizowane liczne przedsięwzięcia mające na celu organizację czasu wolnego dla dzieci i

młodzieży, zwłaszcza w okresie ferii zimowych i wakacji. W odremontowanej świetlicy można by też prowadzić różnego rodzaju zebrania i zabawy wiejskie.

We wsi nie znajdują się żadne obiekty sportowe. Dlatego też z myślą o dzieciach i młodzieży chcemy aby wybudowany został plac zabaw oraz wielofunkcyjne boisko sportowe.

2.4 Działające organizacje pozarządowe na terenie Sołectwa

- Rada Sołecka, w skład której wchodzi:

- Jan Łupiński
- Adam Żur
- Kazimierz Filonik

2.5 Noclegi i gastronomia

Na terenie Wólki Waniewskiej funkcjonują dwa gospodarstwa agroturystyczne:

- Chata za wsią
- Chata pod lipą

W okresie wakacyjnym gospodarstwa agroturystyczne goszczą w naszej wsi licznych turystów z różnych stron Polski. Zatem tworząc strategię wsi nie można również zapomnieć o osobach odwiedzających – tak, aby oferta wsi była jak najciekawsza i odpowiadająca potrzebom.

2.6 Obiekty zabytkowe

Obiekty o charakterze zabytkowym nie wpisane do rejestru zabytków:

- dom nr 3, murowany, z początku XX,
- dom nr 18, murowany, wybudowany ok. 1920 r.,
- dom gliniany, z drugiej połowy XIX (wł. Stanisław Łupiński)
- budynek gospodarczy murowany, z drugiej połowy XIX (wł. Ryszard Łupiński)

3. Infrastruktura techniczna

3.1 Zaopatrzenie w wodę

Wólka Waniewska jest całkowicie zwodociągowana. Wodociąg znajduje się w Bokinach.

3.2 Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

Na terenie Wólki Waniewskiej nie znajduje się sieć kanalizacyjna. W gospodarstwach agroturystycznych (w naszej wsi są ich dwa) działają przydomowe oczyszczalnie ścieków. Nieczystości płynne z pozostałych gospodarstw odbierane są wozami asenizacyjnymi i wywożone do oczyszczalni ścieków.

3.3 Gospodarka odpadami stałymi

Odpady stałe są odbierane z gospodarstw domowych i dowożone na wysypisko przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej sp. z o.o. w Łapach. Brakuje systemu segregacji odpadów komunalnych „u źródła”, a ponadto w miejscach publicznych brakuje stacjonarnych pojemników na szkło, papier i opakowania z plastiku.

3.4 Zaopatrzenie w gaz

Wólka Waniewska nie posiada sieci gazowej. Mieszkańcy zaopatrują się w gaz poprzez instalację gazowych butli przenośnych.

3.5 Telefonizacja

Wszystkie gospodarstwa domowe, które wyraziły zgodę, są podłączone do sieci telefonicznej. Problemem jest jednakże możliwość dostępu do Internetu, z którego korzystają tylko nieliczni mieszkańcy.

3.6 Drogownictwo i komunikacja

Drogi

Wólka Waniewska położona jest przy drodze wojewódzkiej nr 678. Przez obszar wsi przebiegają również drogi gminne.

Ogólny stan dróg we wsi jest zły. Brak większych nakładów remontowych na poprawę ich jakości sprawia, że stan w przeważającej części odbiega od warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne w zakresie bezpieczeństwa użytkowania (szerokość jezdni, pobocza, braku chodników, odwodnienia etc.) oraz stateczności konstrukcji.

Kolej

Wólka Waniewska nie posiada bezpośredniej komunikacji kolejowej – najbliższa stacja kolejowa znajduje się w Baciutach.

Autobusy

Przystanek PKS oddalony jest od wsi ok. 2 km. Odczuwalny jest brak częstszego połączenia z Łapami - siedzibą Urzędy Miejskiego i Ośrodkiem Zdrowia. W okresie wakacji letnich nie kursują tam żadne autobusy. Mieszkańcy muszą wówczas poruszać się własnymi środkami transportu, a ci, którzy nie mają i takiej możliwości mogą jedynie liczyć na sąsiedzką pomoc.

Na terenie wsi kursuje też autobus szkolny dowożący dzieci do gimnazjum mieszczącego się w Płonce Kościelnej.

4. Sfera gospodarcza

4.1 Przedsiębiorczość

Na terenie wsi funkcjonuje:

- 1 zakład produkcyjny – ubojnia zwierząt
- 2 gospodarstwa agroturystyczne
- handel detaliczny (sklep spożywczo-przemysłowy)

4.2 Rolnictwo

Wólka Waniewska jest wsią typowo rolniczą. Rola jest głównym źródłem utrzymania mieszkańców. Gospodarstwa są z reguły drobniejsze.

Gleby są słabe. Nie występują grunty I, II i klasy bonitacyjnej.

4.3 Leśnictwo

Wólka Waniewska położona jest w otoczeniu licznych kompleksów leśnych. Przeważającym typem siedliskowym jest ols. Lasy wokół wsi są zasobne w grzyby, jagody,

maliny. Spotkać w nich można takie gatunki zwierzyny płowej jak: sarnę, jelenia, dziką, lisę, zającą, tchórza, kunę.

II. Ocena zasobów miejscowości

Poszczególne zasoby miejscowości zostały pogrupowane i ocenione pod kątem znaczenia dla Sołectwa w celu umożliwienia ich oceny. Zasoby oceniono wg skali 1 – 3 (1 bez znaczenia, 2 małe znaczenie, 3 istotne znaczenie). Syntezę oceny przedstawiają poniższe tabele.

I. Analiza zasobów przyrodniczych

Zasoby przyrodnicze wsi	Krótki opis zasobu wsi	Ocena 1-3
krajobraz, ukształtowanie terenu	- malowniczy, zróżnicowany topograficznie krajobraz	3
rzeki i zbiorniki wodne, kąpieliska	- rzeka w pobliżu wsi całkowicie wyschnięta - istniejący ciek wodny z zielenią towarzyszącą – lokalny korytarz ekologiczny w krajobrazie rolniczym – wskazany do zachowania i ochrony	3
tereny leśne	- otoczenie lasów, dużo łąk	3
gleby	- przeważają gleby słabe	2
obszary chronione	- wieś leży w otulinie Narwiańskiego Parku Narodowego	3
rzadkie rośliny	występują gatunki roślin objęte ścisłą ochroną	2
zwierzęta- w tym ryby, płazy, gady	- 8 gniazd bocianich	2
zasoby mineralne	brak	
warunki uzdrowiskowe	brak	
zasoby podziemne (minerały, źródła)	brak	
śledztwo	- bliskość żwirowni - otoczenie lasów - pomnik przyrody- stara lipa z czasów dworskich	3

II. Analiza zasobów dziedzictwa kulturowego

Zasoby kulturowe wsi	Krótki opis zasobu wsi	Ocena 1-3
zabytki wpisane do rejestru konserwatora zabytków	- droga na szlaku historycznym - szlak Włodzimierza Puchalskiego - Podlaski Szlak Bociani - szlak rowerowy – Rowerowa Obwodnica Narwiańskiego Parku Narodowego	3
urokliwa architektura wsi, stare budownictwo	Chata za wsią – 150-letnia gliniana chata	3
ważne wydarzenia i przekazy historyczne	obelisk poświęcony mieszkańcom wsi poległym w II wojnie światowej	3
gwara, specyficzne nazwy, charakterystyczne stroje	<i>Wólka</i> jest nazwą związana z formą osadzania wsi i przysiółków ludem poddanym. <i>Wola</i> oznaczała czasowe zwolnienie osadników od robocizny i czynszu.	3
walory ukształtowania przestrzeni publicznej	- brak miejsc zabaw dla dzieci i terenów sportowych dla młodzieży	
święta, obrzędy, uroczystości wiejskie	- dożynki - niegdyś uroczystości przy obelisku, poświęcone mieszkańcom wsi poległym w II wojnie światowej	3
legends, przekazy literackie	W pierwszej połowie XVII w. <i>Wólka</i> znajdowała się w rękach Włoszków. W roku 1673 posesjonatem wsi <i>Wólka</i> była Anna Szczawińska, W drugiej połowie XVII w. właścicielami <i>Wólki</i> byli Sławogórcy.	3

III. Zasoby ludzkie – mieszkańcy wsi

Zasoby ludzkie wsi	Krótki opis zasobu wsi	Ocena 1-3
autorytety i znane postacie we wsi	sołtys	3
krajanie znani w kraju i za granicą	brak	
osoby o specyficznej wiedzy lub	brak	

obdarzone niezwykłymi cechami		
związki i stowarzyszenia, prężnie działające sołectwo	- Rada Sołecka	3
liczna, wykształcona młodzież	- po gimnazjum młodzież kontynuuje naukę w szkołach średnich, we wsi są też liczni studenci, niektórzy mają już ukończone studia wyższe.	3
osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościami informatycznymi	- dostęp do Internetu we wsi jest słaby jednak kilka osób ma możliwość korzystania z niego	3
współpraca zagraniczna i krajowa	- w 1996 r. wizyta dzieci z Kazachstanu	3
przedsiębiorcy, sponsorzy	- zakład produkcyjny – ubojnia zwierząt	3

IV. Zasoby infrastrukturalno-gospodarcze

Zasoby infrastrukturalno-gospodarcze	Krótki opis zasobu wsi	Ocena 1-3
ziemia będąca własnością gminy	- tzw. „sołtysianka”- 1 ha	2
świetlica, remizy w dyspozycji wsi	- świetlica wiejska, ale wymagająca remontu	3
przestrzeń wspólna, parki- plenerowe miejsca spotkań mieszkańców	- teren przy świetlicy, ale niezagospodarowany	3
szkoły	brak szkoły	
placówki opieki zdrowotnej i społecznej	brak placówki opieki zdrowotnej i społecznej	
miejsca do uprawiania sportu i rekreacji	- brak urządzonych i ciekawie zagospodarowanych miejsc - brak placu zabaw - szlak rowerowy	3
duże zakłady, znane produkty	zakład produkcyjny- ubojnia zwierząt	2
gastronomia, miejsca noclegowe	- gospodarstwa agroturystyczne: Chata za wsią i Chata pod lipą	3

III. Diagnoza aktualnej sytuacji miejscowości – jaka jest wieś Wólka Waniewska?

Wyszczególnienie	Opis
Co ją wyróżnia?	Walory dobrze zachowanego krajobrazu, obelisk poświęcony mieszkańcom wsi poległym w II wojnie światowej, mieszkańcy dobrze się znają, środowisko naturalne nie jest zanieczyszczone

Jakie pełni funkcje?	Wieś głównie rolnicza, pełni też funkcje mieszkaniowe, rozwijające się funkcje rekreacyjno-turystyczne
Kim są mieszkańcy?	Rolnicy, robotnicy, inteligencja pracująca, wykształcona młodzież
Co daje utrzymanie?	Praca na roli
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	Rada Sołecka
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Zebrania wiejskie, współpraca z UG
Jak wygląda nasza wieś?	Obejścia zadbane, budynek świetlicy w złym stanie technicznym, brak placu zabaw dla dzieci
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	Dożynki, niegdyś festyny organizowane przez wojsko przy obelisku poświęcone pamięci pomordowanym (chęć przywrócenia tego obyczaju przez mieszkańców)
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	Mieszkania i obejścia z reguły zadbane. Niektórzy mieszkańcy ozdabiają okolice domów trawnikami i ogródkami
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Wieś zwodociągowana, brak kanalizacji sanitarnej-ścieki odprowadzane indywidualnie do szczelnych zbiorników. Ponadto niekiedy uciążliwy odór pojawiający się z Zakładu Produkcji Mączek Zwierzęcych w Bokinach.
Jakie jest rolnictwo?	Występuje średni areal ziemi uprawnej, a jakość bonitacyjna gleb jest słaba. Rolnictwo średniotowarowe, wielokierunkowe i bez specyficznych upraw
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Wieś położona jest przy drodze wojewódzkiej nr 678. Na terenie Sołectwa mieszkańcy korzystają z linii PKS, przystanek znajduje się ok. 2 km. od wsi. Młodzież do gimnazjum dowozi autobus szkolny. Brakuje częstszego połączenia z Łapami - siedzibą Urzędu Miejskiego. Mieszkańcy w większości muszą korzystać z transportu prywatnego i z sąsiedzkiej pomocy
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Organizowanie spotkań i zabaw

IV. Analiza SWOT

Na podstawie analizy zasobów opracowano silne i słabe strony Sołectwa a także szanse i zagrożenia występujące w otoczeniu, mogące mieć wpływ na przyszłość wsi i jej mieszkańców.

Silne strony	Słabe strony
---------------------	---------------------

<ul style="list-style-type: none"> • atrakcyjne położenie w malowniczej okolicy, wśród lasów, atrakcyjność osiedleńcza dla osób zmęczonych miejskością • lokalizacja na terenie wsi świetlicy wiejskiej-ośrodka życia społecznego • dostęp do wodociągu, sieci energetycznej, telefonizacji, • istniejące obiekty i atrakcje turystyczne (starodrzew-lipa, obelisk, chata- 150 lat) – podstawa programu rozwoju turystyki • cenne zasoby historyczne- obelisk • duża atrakcyjność zasobów przyrodniczych w okolicy wsi - rzeka, Narwiański Park Narodowy; szlak rowerowy, rozwijające się gospodarstwa agroturystyczne • możliwość zagospodarowania terenu przy istniejącej świetlicy • współpraca z gminą przy realizacji strategii rozwojowej 	<ul style="list-style-type: none"> • znikomy stopień skanalizowania wsi • brak sieci gazowej • niewystarczające zagospodarowanie terenów położonych w centrum miejscowości • brak odpowiedniej do potrzeb infrastruktury rekreacyjnej i sportowej dla młodzieży • niedostatek ofert na zagospodarowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży • zła jakość techniczna i niewystarczająca ilość obiektów kulturalnych i sportowych, zły stan techniczny świetlicy wiejskiej • niska skłonność do integracji części społeczności • peryferyjne położenie w stosunku do ośrodka gminnego, brak dogodnej komunikacji publicznej – daleko do przystanków • zły stan dróg lokalnych, brak chodników • brak łatwego i wygodnego dostępu do Internetu • brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej (oznakowanie tras, miejsc atrakcyjnych, tablice informacyjne, miejsca wypoczynku, miejsca noclegowe itp.) • niska promocja walorów miejscowości i jej otoczenia • średni stan zasobności gospodarstw domowych
---	---

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • moda na mieszkanie „za miastem” • pozyskiwanie inwestorów i kapitału • doksztalcanie społeczeństwa – szkolenia i kursy • sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> • utrzymujące się bezrobocie – degradacja społeczeństwa • brak umiejętności pełnego wykorzystania wsparcia Unii Europejskiej • skomplikowane procedury i bardzo długi czas rozpatrywania wniosków o pomoc unijną

<ul style="list-style-type: none"> • wzrost zainteresowania ofertą turystyczno – rekreacyjno – wypoczynkową Sołectwa • moda na produkty ekologiczne – wytwarzane na bazie naturalnych surowców • rozwój edukacji ekologicznej oraz rozwój agroturystyki • możliwość pozyskania środków pomocowych, (w tym pochodzących z Unii Europejskiej) • popyt w Polsce i Europie na usługi turystyczne, oparte o zasoby przyrodnicze oraz walory kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczające fundusze na dalszy rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, a także na właściwe zagospodarowanie terenów ważnych dla wizerunku miejscowości i funkcjonowania jej społeczności • niestabilność przepisów prawa • pobliskie tereny przemysłowe (Zakład Produkcji Mączek Zwierzęcych w Bokinach) • migracja młodzieży do dużych miast • zła sytuacja rolnictwa, rozdrobnienie gospodarstw rolnych i ich nie dofinansowanie
---	---

V. Wizja rozwoju wsi – jaka ma być Wólka Waniewska?

Na podstawie wspólnych dyskusji i opinii mieszkańców wsi wizję Wólki Waniewskiej sformułowano następująco:

Wólka Waniewska będzie:

- **wsią zadbaną, czystą, z barwnymi ogrodami,**
- **wsią atrakcyjną, z przepiękną, malowniczą okolicą przyciągająca do siebie coraz to większe grupy turystów,**

- **wsią dającą możliwość większej integracji mieszkańców i wypełnienia wolnego czasu dzieciom i młodzieży,**
- **wsią bezpieczną i nowoczesną z dobrze rozwiniętą infrastrukturą techniczną, aby każdemu mieszkańcowi żyło się jak najlepiej.**

Co ma ją wyróżniać?	Dbłość o estetykę wsi, nieskażone środowisko naturalne
Jakie ma pełnić funkcje?	Agroturystyczne, rolnictwo w pełni nowoczesne
Kim mają być mieszkańcy?	Dobrze wykształceni, gospodarni i zintegrowani, dbający o wieś
Co ma dać utrzymanie?	Rolnictwo, rozwój agroturystyki
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Większa integracja z osobami napływowymi, integracja i współpraca mieszkańców w działaniach prowadzonych na rzecz wsi, w organizacji festynów
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Problemy rozwiązywane wspólnie na spotkaniach odbywających się w świetlicy
Jak ma wyglądać nasza wieś?	Atrakcyjna, zadbane, czysta, z dobrymi drogami, chodnikami, z odremontowaną świetlicą i dobrze zagospodarowanym terenem wokół świetlicy - z boiskiem i placem zabaw dla dzieci
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	Rozwijanie tradycji i obrzędów, parafialne dożynki, wiejskie spotkania młodzieży, festyny wiejskie, ponowne organizowanie festynów przy obelisku z udziałem wojska, które będą poświęcone pamięci pomordowanym mieszkańcom wsi podczas II wojny światowej
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	Estetycznie, mieszkania z kanalizacją, instalacją gazową i dostępem do Internetu, obejścia zadbane
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Wieś czysta, skanalizowana
Jakie ma być rolnictwo?	Dochodowe, zmodernizowane
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Więcej połączeń PKS z Łapami
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Plac zabaw dla dzieci, wielofunkcyjne boisko sportowe, organizacja zajęć pozalekcyjnych, jak i w okresie wolnym od nauki, możliwość korzystania z Internetu dzięki kafejce internetowej w świetlicy

VI. Program rozwoju wsi – opis planowanych przedsięwzięć

Co chcielibyśmy zrobić?

1. Rozbudować, wyremontować i zmienić aranżację wnętrza budynku świetlicy wiejskiej.

Świetlica jest w złym stanie technicznym i wymaga remontu. Zarówno podłoga, jak i okna powinni ulec wymianie. Stare ściany należy pomalować, a całe pomieszczenie przebudować. Budynek nie jest ogrzewany, brak zaplecza kuchennego, nie ma w nim również łazienki.

Po remoncie obiektu i zakupie odpowiedniego wyposażenia m.in.: mebli, komputerów z dostępem do Internetu, różnego rodzaju gier, sprzętu audio-video świetlice można by było wykorzystać jako miejsce szkoleń, kursów i spotkań dzieci i młodzieży, jak i pozostałych mieszkańców. W świetlicy można by było organizować również wszelkiego rodzaju zabawy andrzejkowe czy sylwestrowe.

2. Zagospodarować i uporządkować teren wokół świetlicy

Wybudować plac zabaw dla dzieci i wielofunkcyjne boisko sportowe, zasadzić krzewy i kwiaty, tak aby teren ten stał się miejscem rekreacyjno- sportowym oraz miejscem integrującym mieszkańców poprzez różnego rodzaju wspólne spotkania i festyny wiejskie.

3. Uporządkować teren wokół obelisku, dzięki czemu ponownie mogły by być organizowane festyny poświęcone pamięci pomordowanym mieszkańcom wsi podczas II wojny światowej.

4. Ustawić tablice informacyjne z mapą miejscowości, wytyczyć i oznakować trasy turystyczne, wyeksponować zabytki i miejsca charakterystyczne we wsi

Tablice informacyjne z mapą miejscowości pozwolą przybyłym turystom na bezproblemowe poruszanie się i dotarcie do kwater agroturystycznych i innych docelowych miejsc bez zbędnych problemów.

5. Oznakować ścieżki rowerowe

6. Poprawić stan techniczny dróg, wybudować chodniki dla pieszych, przyłączyć wieś do kanalizacji i sieci gazowej, podłączyć Internet.

7. Doprowadzić do estetycznego wyglądu wsi poprzez nasadzenie zieleni w strefie prywatnej jak i publicznej, wyeksponowanie i chronienie obiektów ważnych dla naszej historii (obelisk).

8. Odremontować przystanek PKS i zbudować przystanek dla młodzieży dowożonej do gimnazjum, co zapewni bezpieczeństwo dla osób oczekujących na autobusy.

Bardzo ważna w funkcjonowaniu naszej społeczności jest możliwość zaspokajania potrzeb związanych ze sportem, kulturą, życiem społecznym. Istotne jest zatem stworzenie dzieciom, młodzieży, jak i pozostałym mieszkańcom wsi dobrych warunków do wspólnego spędzania czasu, co oprowadzi do większej integracji mieszkańców. Dlatego głównym zadaniem w 2008r. będzie przebudowa, remont i zmiana aranżacji wnętrza świetlicy wiejskiej, jak i zagospodarowanie i uporządkowanie terenu wokół niej.

VII. Priorytety i cele realizowanych projektów

Priorytet 1. Centrum wychowania kulturalnego i sportowego oparte na bazie świetlicy wiejskiej i jej otoczenia

Cele: Poprawa standardu infrastruktury pełniącej funkcje kulturalne na terenie obszarów wiejskich Gminy Łapy poprzez remont i wyposażenie Wiejskich Centrów Kultury

Działanie:

1. Poprawa standardu infrastruktury kulturalnej na terenach wiejskich Gminy Łapy poprzez remont i wyposażenie świetlic wiejskich w Bokinach i Wólce Waniewskiej oraz remont sali widowiskowej i instalacji elektrycznej Wiejskiego Domu Kultury w Uhowie

- A. Remont świetlicy wiejskiej
  - Wymiana drzwi zewnętrznych, wewnętrznych i okien
  - Wymiana podłóg
  - Montaż ogrzewania
  - Malowanie ścian wewnątrz budynku
  - Wymiana instalacji elektrycznej
- B. Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy
  - Wykonanie ogrodzenia
  - Zakup i ustawienie ławeczek
  - Budowa miejsca na grilla
- C. Wyposażenie świetlicy w stoły, krzesła, sprzęt sportowy

2. Rozbudowa i doposażenie budynku świetlicy wiejskiej

- A. Rozbudowa świetlicy wiejskiej
  - Opracowanie dokumentacji projektowej
  - Przebudowa ścian wewnętrznych
  - Budowa łazienki i sanitariatów dla gości
  - Budowa WC dla personelu kuchni
  - Doprowadzenie kanalizacji
  - Zakup i montaż mebli i urządzeń w części kuchennej
  - Zakup mebli i sprzętu nagłaśniającego do świetlicy
  - Wymiana pokrycia dachowego
  - Wykonanie tynków zewnętrznych i pomalowanie ich
- B. Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy
  - Wykonanie tablicy informacyjnej
  - Przebudowa chodnika przed świetlicą
  - Budowa boiska wielofunkcyjnego
  - Budowa placu zabaw
  - Zasadzenie drzew i krzewów
- C. Zakup sprzętu do świetlicy

- Audio-video, dvd, kina domowego
- Sprzęt sportowy

Priorytet 2. Kultywowanie tradycji społeczności lokalnej

Cel: Utrzymywanie lokalnych tradycji i wzmacnianie więzi społecznych

Działanie:

1. Uporządkowanie terenu wokół obelisku

- Kapitałna renowacja pomnika
- Budowa ogrodzenia
- Ułożenie kostki brukowej

2. Coroczna organizacja uroczystości ku pamięci pomordowanych mieszkańców wsi w czasie II wojny światowej połączonej z festynem

- Opracowanie projektu obchodów Dnia Pamięci
- Zakup wieńca, zniczy, flagi narodowej i unijnej

Priorytet 3. Zwiększenie aktywności mieszkańców wsi

Cel: Integracja mieszkańców wsi pod hasłem "Nasza wieś-wspólna sprawa"

Działanie:

1. Poprawa wizerunku wsi poprzez organizację akcji wspólnego sprzątania wsi na wiosnę

2. Organizacja konkursu na najbardziej zadbane gospodarstwo

3. Integracja mieszkańców poprzez organizowanie wspólnych imprez np. Bal Sylwestrowy, Andrzejki, Rodzinne Spotkania Sportowe itp. na terenie świetlicy i okolicy

4. Poprawa estetyki wsi poprzez nasadzenie zieleni w strefie publicznej

5. Poprawa estetyki wsi poprzez rozstawienie stacjonarnych pojemników na selektywną zbiórkę śmieci/szkło, plastik, papier

6. Poprawa estetyki wsi poprzez budowę 2 przystanków dla młodzieży dowożonej do gimnazjum

7. Budowa chodników dla pieszych w obrębie wsi

VIII. Harmonogram realizacji przedsięwzięć w ramach odnowy sołectwa

PLANOWANE DZIAŁANIA

PRIORYTET	CEL	DZIAŁANIE	PRZEZNA CZENIE	TERMIN	SZACUNK OWE KOSZTY	ŹRÓDŁA FINANSO- WANIA
1. Centrum wychowania kulturalnego i sportowego oparte na bazie świetlicy wiejskiej i jej otoczenia	Poprawa standardu infrastruktury pełniacej funkcje kulturalne na terenie obszarów wiejskich Gminy Łapy poprzez remont i wyposażenie Wiejskich Centrów Kultury	Poprawa standardu infrastruktury kulturalnej na terenach wiejskich Gminy Łapy poprzez remont i wyposażenie świetlic wiejskich w Bokinach i Wólce Waniewskiej oraz remont sali widowiskowej i instalacji elektrycznej Wiejskiego Domu Kultury w Uhowie	społeczno-kulturalne	2010	310 303,00 zł.	budżet gminy, środki unijne z PROW
		Rozbudowa budynku świetlicy wiejskiej	społeczno-kulturalne	2017	300 000 zł	budżet gminy, środki unijne z PROW, praca mieszkańców, sponsorzy
2. Kultywowanie tradycji społeczności lokalnej	Utrzymywanie lokalnych tradycji i wzmacnianie więzi społecznych	Uporządkowanie terenu wokół obelisku	kulturalne	2010	30 000 zł.	Program Odnowy Wsi Budżet Gminy Praca mieszkańców Sponsorzy
		Organizacja uroczystości ku pamięci pomordowanym mieszkańcom wsi w czasie II wojny światowej połączonej z festynem	kulturalne	Pierwsza niedziela sierpnia każdego roku lata 2010-2017	1 000 zł rocznie	
3. Zwiększenie aktywności mieszkańców wsi	Integracja mieszkańców pod hasłem „Nasza wieś – wspólna sprawa”	Poprawa wizerunku wsi poprzez organizację akcji wspólnego sprzątania wsi na wiosnę / impreza cykliczna/	społeczno- edukacyjne	2010 Marzec- kwiecień	1 000 zł	

		Organizacja konkursu na najbardziej zadbane gospodarstwo /coroczna impreza cykliczna/	społeczno- edukacyjne	Począwszy od 2010 Czerwiec	1 000 zł.	Program Odnowy Wsi Budżet Gminy Praca mieszkańców Sponsorzy
		Integracja mieszkańców poprzez organizowanie wspólnych imprez np. Bal Sylwestrowy, Andrzejki, Rodzinne Spotkania Sportowe itp.	społeczne	Począwszy od 2010 Czerwiec	1 000 zł	
		Poprawa estetyki wsi poprzez nasadzenie zieleni w strefie publicznej	społeczno- edukacyjne	2010	20 000 zł.	
		Poprawa estetyki wsi poprzez rozstawienie stacjonarnych pojemników na selektywną zbiórkę śmieci/szkło, plastik, papier	społeczno- edukacyjne	2010	10 000 zł	
		Poprawa estetyki wsi poprzez budowę 2 przystanków dla młodzieży dowożonej do gimnazjum	społeczne	2010	5000 zł	
		Budowa chodników dla pieszych w obrębie wsi	społeczne	2017	30000 zł	

IX. Analiza trwałości projektu

Realizacja działań stworzy warunki dla rozwoju społeczno-ekonomicznego wsi i aktywacji jej mieszkańców. „Nasza wieś-wspólna sprawa” – to hasło pokazuje w jakim kierunku powinny iść działania mieszkańców wsi. Wieś nabierze charakteru wspólnoty, gdzie wszyscy muszą dbać o jej interesy.

Działania wskazane w projekcie charakteryzuje trwałość i długoterminowość. Świetlica, plac zabaw i boisko staną się częścią infrastruktury wsi. Mieszkańcy będą zobligowani do pracy na rzecz utrzymania obiektów w dobrym stanie technicznym, aby służyły wielu pokoleniom.

X. Odniesienie do dokumentów strategicznych.

Opracowany *Plan Odnowy Miejscowości Wólka Waniewska* jest spójny z:

1. Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Łapy w zakresie:

- Misji rozwoju gminy Łapy
„Łapy obszarem rozwoju gospodarczego, godnego życia mieszkańców, zgodnego ze środowiskiem naturalnym, bazującym na aktywności i przedsiębiorczości swoich mieszkańców”

- Celów strategicznych I rzędu – takich jak:
Cel I rzędu B - Łapy ośrodkiem nowoczesnego szkolnictwa ponadgimnazjalnego i ważnym ośrodkiem kultury
Cel I rzędu C - Łapy, aspirujące do roli stolicy powiatu, ośrodkiem rozwoju gospodarczego i niskiego bezrobocia
Cel I rzędu E - Gmina Łapy obszarem rozwoju zgodnego ze środowiskiem naturalnym

- Celów strategicznych II rzędu - takich jak:
Rozwijanie roli Łap jako ośrodka rekreacyjno – sportowego
Wspieranie rozwoju gospodarczego miasta i gminy
Promocja miasta i gminy oraz środowisk gospodarczych
Rozwój nowoczesnego rolnictwa, przetwórstwa i turystyki
Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej
Uporządkowanie gospodarki odpadami

2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łapy w zakresie:

- Celów rozwoju przestrzennego miasta i gminy.